

Jak zlepšit chov skotu

Vyšší náklady na krmný den, pokles užitkovosti i zhoršení reprodukčních ukazatelů. To jsou jen některé dopady letošního horkého počasí bez dešťových srážek na chovatele dojeného skotu. Jak i přesto udržet svůj chov v kondici, a to od telat po dojnice, se mohli zájemci dozvědět na semináři společnosti Bodit Tachov, s. r. o., který se konal v říjnu v Nemojanech.

Ing. Štěpánka Holečková, Ph.D., ze společnosti Bodit Tachov se ve svém příspěvku věnovala optimalizaci vývoje bachoru u telat z hlediska jejich celoživotní užitkovosti. Podle jejích slov je nutné si uvědomit, že jalovičky jsou budoucností každého chovu dojnic a je nutné udělat vše pro to, aby byly co nejvýkonnější při zachování zdraví a reprodukčních ukazatelů.

„Jednou z cest, jak toho dosáhnout, je zkrmování přípravku s názvem Axcelera-C,“ uvedla Holečková. „Jsou to vysoce chutné granule s obsahem laktózy, které může tele díky formě pevného krmiva začít trávit v bachoru již od čtvrtého dne života. Tím dochází k rychlejšímu rozvoji bachoru jeho stimulací. Ve srovnání s klasickou mléčnou krmnou směsí je Axcelera-C snadněji použitelná, nevyžaduje žádné míchání,“ dodala přednášející.

Studie navíc ukazují, že telata krmená tímto přípravkem rostou rychleji, což umožňuje časnější odstav, a ve skupině jsou vyrovnanější. Bonusem je i nižší výskyt a závažnost průjemových onemocnění.

„Celkově se dá říci, že krmení Axcelerou přináší vyšší celoživotní výkon s dřívějším otelením, zvýšenou užitkovostí a lepší plodností,“ uvedla Ing. Holečková.

Z praktického hlediska se podle jejích slov doporučuje tento přípravek zkrmovat místo starteru ihned po skonče-

Jalovičky jsou budoucnost chovu

ní mlezivového období, tedy od třetího dne věku minimálně do věku tří týdnů. Potom se až do odstavu doporučuje krmit Axceleru-C spolu se starterem. „Velmi často je Axcelera-C používána před a po odstavu. U telat nedochází k výrazným výkyvům v trávicím ústrojí a tím se zabezpečí plynulejší odstav bez výskytu průjmů. Infekční problémy (zažívací, respirační) znamenají u malých telat do tří měsíců stáří výrazný zásah do růstové křivky. Axcelera-C, která se vyrábí ve Stříbře, se kromě vývozu do východních zemí také výrazně vyvážá do západních (USA, Kanada, Francie, Velká Británie). Za zmínku pak stojí, že farma Mortonových, která sídlí v Prestonu, získala ocenění Farmář roku 2018 za inovaci a technologii, které vedou

k efektivnější výkonnosti a produkci díky Axceleře-C,“ dodala.

Jen se ziskem

Na předcházející příspěvek navázal francouzský odborník Gwenaël Forgeard ze společnosti Techna. Stěžejním tématem jeho prezentace bylo zefektivnění krmné dávky jak ze zootechnického, tak z ekonomického hlediska. „Investice do komponentů krmné dávky je rentabilní jen tehdy, pokud dojde k navýšení zisku chovatele,“ konstatoval Gwenaël Forgeard. Pro výpočet rentability doporučil spočítat tzv. index mléka (IL, IM), tedy nádoj mléka v litrech, který získáme z jednoho kilogramu sušiny krmné dávky. „Tento parametr v sobě za-

hrnuje jak zootechnickou, tak ekonomickou účinnost krmiva. Ideální hodnoty se pohybují mezi 1,3 až 1,7,“ vysvětlil přednášející.

Zároveň upozornil na silnou závislost mezi indexem mléka a ziskem, konkrétně navýšení IL o 0,1 litru při stejné úrovni sušiny znamená o dva litry mléka více na krávu a den.

„Pro stádo 200 dojnic to může představovat okolo 950 000 korun ročně navíc,“ komentoval odborník.

Zvýšení účinnosti krmné dávky

Účinnost krmné dávky závisí na její vyváženosti. „V této oblasti by se měli chovatelé zaměřit především na kvalitu a stravitelnost objemných krmiv a také na vybalancování poměru proteinu a energie. Úskalí je v tomto ohledu mnoho, uvedl bych jenom nutnost správné výživy krav v tranzitním období.

„Jako důkaz důležitosti stravitelnosti objemných krmiv uvedl přednášející studii srovnávající kukuřičnou siláž s vyšší a nižší stravitelností. Siláž s vyšší stravitelností měla jednoznačný vliv na zlepšení využitelnosti krmné dávky,“ komentoval řečník. Rozdíl ve zlepšení krmné dávky je přitom podle jeho slov největší na začátku laktace, vyplatí se tedy do krav po porodu investovat.

„Z provedených studií vyplynulo, že přípravek Novatan podávaný na začátku laktace omezuje plýtvání pro-

Ing. Štěpánka Holečková, Ph.D.

Gwenaël Forgeard

Ing. Michal Holík

Ing. Radek Vais

teinem v bachoru, zvyšuje by-pass protein, a tím i využitelnost bílkovin v tenkém střevě. Výsledkem je více mléka a bílkovin v něm," konstatoval zástupce společnosti Techna.

„Při podávání Novatanu je protein z bílkovinných zdrojů (sója, řepka, slunečnice, protein z travních senáží) využit ve větší míře (zhruba o 5 až 10 %) až přímo v tenkém střevě. Podle výsledků pokusů i výsledků z praxe přináší Novatan zvýšení obsahu bílkovin o 2 až 6 %. Dále se zde uplatňuje efekt omezení produkce čpavku. Při kontrolních měřeních bylo zjištěno, že došlo k omezení tvorby čpavku v bachorové tekutině po šesti hodinách o 46 %. Neméně příznivý je i vliv na redukcii obsahu močoviny v krvi, která má souvislost s reprodukčními ukazateli a zdravotním stavem dojnic (funkce jater a ledvin). Při použití Novatanu je možné omezit, nebo úplně zrušit použití tepelně upravených sójových, řepkových a slunečnicových extrahovaných šrotů, a tím ušetřit značné náklady na krmiva," vysvětlil Gwenaél Forgeard. Neméně důležité je i správné vedení stáda, jeho management. „Jsem přesvědčen, že je možné produkovat značné množství mléka a zároveň udržet dobrou

service periodu. Její prodloužení o jeden den znamená totiž o padesát až sto korun vyšší náklady," uvedl přednášející.

Enzymy ve výživě

Tématu enzymů se ve své prezentaci věnoval Ing. Michal Holík ze společnosti Bodit Tachov.

„Enzymy jsou katalyzátory a urychlují rozklad živin, bez jejich pomoci by rozklad potravy až na jednotlivé složky trval v organismu neúměrně dlouho. V předžaludcích přežvýkavců probíhá zejména rozklad rostlinných polysacharidů, což je proces výhradně mikrobiální.

Působí zde v první řadě bakterie, významný je i podíl anaerobních hub a v omezené míře jsou aktivní i Protozoa. Rozkládány jsou jak zásobní (škrob, inulin), tak strukturní (celulóza, hemicelulóza, pektin) polysacharidy. Vzhledem k stále rostoucím nákladům na krmivo se v chovu skotu doporučuje využívat enzymy pro zvýšení využitelnosti živin.

„Enzymy přirozeně se vyskytující v trávicím traktu skotu, především v bachoru, nemusí rozložit všechny živiny, pokud je pasáž traktem příliš rychlá. Přídavek pří-

rodních enzymů, který byl vyvinut a je vyráběn ve Stříbře, má dvojitý pozitivní efekt – zvýšení stravitelnosti a omezení produkce metanu, podle studie z Velké Británie u kukuřičné siláže o 15 %, u senáže dokonce o 23 %. Produkce metanu v bachoru je energeticky nevýhodná a poškozuje životní prostředí. Omezení jeho tvorby je energeticky i ekonomicky výhodné," sdělil přednášející.

Na omezení tvorby metanu, a tím navýšení mikrobiálního proteinu a maximalizaci využití živin v krmné dávce, je založen přípravek Novanel. „Díky svým účinkům nahrazuje tuky v krmné dávce. Doporučuje se podávat v tranzitním období v dávce 200 gramů na kus a den. Zlepšení využití živin se dá jasně dokázat pomocí kontroly výkalů dojnic pokusné skupiny s Novanelem a kontrolní bez něj," uzavřel Ing. Holík.

Novinky pro letošní rok

S informací o nových produktech v portfoliu společnosti Bodit Tachov vystoupil Ing. Radek Vais.

Opti 4 Dry je přípravek určený pro suší TMR s nízkým obsahem škrobu a bílkovin. Je zdrojem pohotového proteinu pro bachor a by-pass proteinu pro tenké stře-

vo. Obsahuje aminokyseliny a enzymy, zvyšuje stravitelnost vlákniny a škrobu. Přípravek RumenStar optimalizuje funkci bachoru a tenkého střeva. Jedná se o kombinaci vybraných extraktů koření, které podporuje trávení a zvyšuje příjem krmiva. Dále přípravek obsahuje selektované kvasinky, které snižují tvorbu laktátu a zvyšují produkci kyseliny propionové pro tvorbu energie. RumenStar také redukuje tvorbu metanu a udržuje v bachoru optimální pH, má antioxidantní účinky a podporuje činnost jater a ledvin. Zároveň prostřednictvím působení na hormonální systém spouštění mléka podporuje jeho tvorbu.

Produkt Rumi-anti stress je určen pro stabilizaci příjmu krmiva a užitkovosti v období tepelného stresu. „Jedná se o speciální mix esenciálních olejů, který má vliv na centrální nervovou soustavu ve smyslu zklidnění zvířat a jejich snížené citlivosti k tepelnému stresu. Tím nedochází ke snížení příjmu krmiva, zhoršení parametrů reprodukce a užitkovosti. Díky pufrujícím látkám a enzymům má produkt vliv i na zvýšení stravitelnosti krmiva a stabilizaci činnosti bachoru.

Jana Velechovská

PŘEDSTAVUJEME

AXCELERA-C

SVĚTOVĚ PRVNÍ AKCELERÁTOR PRO KRÁVY...

- Akcelerovaná **telata rostou rychleji**^{1,2}
- **Rychlejší rozvoj bachoru** za pomoci dřívějšího příjmu pevného krmiva^{2,3}
- Umožňuje **časnější odstav** s menší variabilitou váhy telat při odstavu

SNADNÉ POUŽITÍ

- Pro dosažení nejlepších výsledků, krmte Axceleru C, **jako náhradu startéru od 3 dne stáří** minimálně do 3 týdnů stáří
- Poté **krmte 150g Axcelery C na /ks/den** až do odstavu nejlépe do krmítka na již nadávkovaný startér

...JEN HRST AXCELERY-C DENNĚ
AŽ DO ODSTAVU AKCELERUJE
CELOŽIVOTNÍ UŽITKOVOST
DOJNICE